

"Kanadai Magyar Újság"
 "KANADAI MAGYAR HIRLAPPAI"
 Kanada és az Angol Birodalom leggyorsabb, szelíd magyar hetilapja, amely mindenkor készen áll az olvasó érdekeit szolgálva. A kanadai polgárok megjelölt foglalkozásait képezni minden honfitánunk számára.
 Előfizetői díja: Egy évi \$3.00
 Az Okmányok és levelek ára \$4.00
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 375 Hargrave St.
 WINNIPEG, Man.

BRANTFORD
 BUCKINGHAM
 CALDERA
 CHESTER
 CHIPPAWA
 COLWICK
 FORD CITY
 FORT ERIE
 FORT WILLIAM
 GALT
 GUELPH
 HAMILTON
 KITCHENER
 MONTREAL
 NEW WATERFORD
 NIAGARA FALLS
 OSHTAWA
 OTTAWA
 PORT COLBORNE
 PORT ROBINSON
 QUENBEC
 ST. CATHARINES
 SPRING HILLS
 SUDBURY
 SYDNEY
 TORONTO
 WELAND
 WINDSOR

Kelet- és Nyugat

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

ALDINE
 BEHAVAR
 CANA
 CALGARY
 COALHURST
 EDMONTON
 ESTEVAN
 HALLMOK
 KAPOVAR
 LETHBRIDGE
 NOBURY
 OTTHON
 PLUNKETT
 RAYMOND
 REGINA
 SASKATOON
 SARNONHILL
 SORHALOM
 ST. LASZLO
 SZÉKELYFOLD
 SUMAS
 TABER
 VANCOUVER
 WAKAW
 WYBURN
 WHITEWOOD
 YORKTON

"Canadian Hungarian News"
 Combined with the
 "CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL"
 An Independent Weekly
 Published in the Magyar Language, Circulating in all the Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire
 Editorial Offices and Printing Plant
 375 Hargrave St.,
 WINNIPEG, Man.
 Yearly Subscriptions \$3.00
 to Foreign Countries \$4.00

VOL. VIII EVFOLYAM 375 HARGRAVE ST. WINNIPEG, MANITOBA, 1931 ÁPRILIS 23. CSÜTÖRTÖK No. 17 SZAM

FROM BUDAPEST TO THE HUNGARIAN PUSZTA

WITH THE HORSEMEN OF THE GREAT PLAINS — AT HUNGARY'S PEASANT CAPITAL — THE MAGIC OF THE VAST MAGYAR STEPPES

By CICELY C. SHARP

Reprinted from the "TRAVEL" Magazine of New York (CONTINUED!)

As the pastures about the inn became exhausted, the herds moved farther northwards with each day, until the last of our stay on the Pusztas found them distant some hours ride.

Under these circumstances it was not our habit to spend the evenings with the shepherds at their posts but the Maître-Berger, whose formal hospitality had now melted into a kindly proprietorship, sent word suggesting we should sup with them and ride home by moonlight under the guidance of Csikósok.

The day had a beauty peculiar to the Pusztas. Light, luminously serene flooded the plain, throwing into high relief the moving forms of man and beast, and reflecting strange shapes in the rising vapors of the earth.

These, so Csikós would tell us, were the mirages of Délbáb, the mournful spirit of the plains, whose tears for an ancient, vanished love are the mists that she weaves into phantom cities and lakes that deceive the unwary.

We rode towards the ever-retreating forces of Délbáb, guiding the playful stud and sniffing the keen, morning air distilled by the night's storm to such crystal clearness, that the tinkle of the horse-bells came as silver drifted through a golden gauze of light.

But by noon the sun's rays descended with more deadly directness. The wandering herds slowed down to a standstill, and, backs toward the sun, stood panting with lowered heads.

Their shepherds, overcome too with the heat, leaned against their staves and contemplated their charges drowsily with never a breeze stirring their full-aked trousers; but we varied the monotonous monotony by wandering leisurely from campment to campment viewing once more this strange brotherhood of the Pusztas.

Gradually, with whooping and cracking of whips, the whole procession clustered around a fallen tree-trunk that had been chosen for the night's encampment, and as the swift darkness fell, the shepherds abandoned their posts and gathered around the clear embers of the campfire.

Night on the steppes is an unforgettable experience.

Rather than a time for sleep it seems to become a time for waking. All through the day the earth has lain motionless under the narcotic of the sun, but with the swift fall of night the wild things wake, and the Great Plain vibrates to a muted music. The heavens that throughout the day have formed a lofty arc of burning blue, beneath which the mirages of Délbáb drifted like imprisoned wraiths, now lean closer to the pulsating earth, and the great stars swing low in their velvet depths like golden censers. Down over the grasslands from the north streams the night wind of the Pusztas, keen as a blade, and touching the secret springs of the wild flowers so that in its wake lingers a faint, sweet taint of perfume that the warm carbuncle breath wafts towards the stars. Beyond the fire-ring of the encampment the wild life stirs, and furry things that have passed the day in the cool seclusion of their holes, scuttles to and fro with twitching noses, and scatter to shelter at the stamp of a horse's hoof. Even the horned oxen are asleep. Huddled together their eyes shine greenly as they turn towards the glow in the east. It is the moon; and presently, full, majestic, like a galleon under sail, she rises above the horizon-line and floods the whole world with a silver light.

LEVAGTA EGY MAGYAR LABÁT A TEHERVONAT

UJABB MAGYAR TRAGÉDIA BRITISH COLUMBIÁBAN — HORNYÁK ANDRÁS ÉLET-HALALH/RCA A GOLDENI KÖRHÁZBAN — NE "JUMPOLJUNK" MAGYAROK!

Miután Calgary városában semmiképen sem tudtak maguknak munkát szerezni és megélhetésüket nem látták biztosítva, több magyar utnak indult a hegyes- völgyes British Columbia felé, hogy ott próbájának szerencsét. A Calgary-tól mintegy 172 mérföldre nyugatra elterülő, gyönyörű fekvésű Colden állomásig valahogy esjutottak "Kolumbusz-tikkel", azonban éppen akkor, amikor onnan tovább utaztak volna, Redgrave és Beaver-mouth között április 8-án a vasúti pályára zuhant hatalmas sziklatömb napokig teljesen elzárta a forgalmat.

A calgari magyarok tehát zyalog indultak utnak és Donaldig szerencsésen el is értek. A több mint 16 mérföldes gyaloglás azonban meglehetősen kifárasztotta őket, úgyhogy Donaldon megpihentek, azzal a szándékkal, hogy megvárják az első Vancouver felé menő tehervonatot. Április 11-én éjjel már az a hír járta, hogy sikerült nagy erőfeszítések árán megnyitni a forgalmat és az első tehervonat 12-én hajnalban fog keresztülhaladni Donaldon, ahol minden valószínűség szerint vizet vesz fel, tehát lesz alkalom a "jupolásra."

A magyarok nem is voltak récc, készen várták a tehervonatot. Arra azonban nem számítottak, hogy a sziklacsovarlás következtében megváltozott menetrend rövide szabta a gyorsteher menetidejét, úgyhogy meg sem állt Donaldon. A munkanélküli magyarok azonban nem akarták elszalasztani az alkalmat és megpróbált felugrani az állomáson nagy sebességgel keresztülrönn a tehervonatra. Ekkor történt a szerencsétlenség, amely nyíiban Hornyák András a felugráskor megcsuszott és olyan szerencsétlenül rántotta magát a vonat lendülete, hogy a kezei alá esett.

A könyörtelen acélkerekek Hornyák jobb lábát bokáiban vágták le, azonban szerencsétlenül honfitársunk a hátán és a fején is olyan végetes sérüléseket szenvedett, hogy ott a helyszínen elvesztette eszméletét. A helybeli postamester látta meg először a katasztrófát, és ugyanő részesítette első segélyben Hornyákokat, majd pedig telefonált Goldenbe orvosért. A renetget vért vesztett Hornyák Andrást azonnal beszállították a goldeni General kórházba. Vele együtt visszamentek Coldenbe barátai is, azonban olyan gyorsan el is távoztak, hogy a részleteket nem sikerült fölük megtudnunk.

A kórházban élet-halál között lebegő Hornyák honfitársunk állapota az orvosok szerint reménytelen. A szerencsétlen magyar azóta egyszer eszméletre tért ugyan, de ekkor is oly gyenge volt, hogy alig tudott néhány szót kiiejteni. Megemlítette, hogy itt Kanadában is van rokona, azonban a címet már nem tudta megmondani. A zsebében talált leveleiből

MI LESZ A TERMÉSSSEL?

ALLATOKKAL ETETIK FEL A LEGJOBB LISZTET ADÓ KANADAI KENYERMAGVÁKAT — ÖTVENMILLIÓ BUSHEL BUZAVAL TOBB VAN A MAGTÁRÁKBAN, MINT TAVALY

Még a hivatalos jelentések haladja a tavalyi 1,200,000 kétésem leplezik azt a rettenetes helyzetet, mely az áldatlan világiaci körülmények mind rosszabbra fordulásával egész Kanadát válságba sodorta. Megállapították ugyanis, hogy míg a múlt év tavaszán 228 millió bushel buzafelesége volt Kanadának, addig az idén legalább 275 millió bushellel kell számolni. Szerencsére ebbe már beleszámították azt a 88 millió bushelt, amit még mindig nem szállítottak be a farmerek. Általában az a szakértők véleménye, hogy a 88 millió bushel buza mennyiség legnagyobb része sohasem kerül többé eladásra, miután a tél folyamán az alacsony gabonárak mellett rengeteget feleltettek a farmerek állataikkal.

A zabkészlet tekintetében még sokkal rosszabb a helyzet, amennyiben 1930 tavaszán alig több mint 100 millió bushel volt raktáron, míg az idén ez a mennyiség még mindig 210 millió bushelt mutat. Az elektorok viszont aránytalanul kevés zabot vásároltak, miután még ma is vagy 192 millió bushel van a farmerek kezén. Ugyanakkor azonban azt hiszik, hogy az idén nagyon is meg fogják gondolni a gazdák, hogy mikor dolgozzanak traktorral és ennek következtében sokkal több zabot fognak előreláthatólag etetni lovaikkal, mint az előző néhány év folyamán.

Arpából szintén kétszerannyi van a magtárakban, mint tavaly ilyenkor, amikor 44 millió bushel volt a készlet az idei 84 milliószal szemben. Rozsból szintén kétszerannyi hever, mint egy évvel ezelőtt, amennyiben a mai 20 millió busheles felesleg helyett akkor csak 11 millió bushel maradt eladatlanul. Lenagból is 2,800,000 bushelt tartanak nyilván, ami jóval meg-

MAGYAR MUNKÁSRA SZAKADT A TETŐ

Hajnali honfitársunk ismét sors egy sajnálatos balesetről küldött egy tudósítást Ontario Cuelph városából. Ökrös Andrus szerüléseket szenvedett, a máris magyar építőmunkás, aki Szabolcs megye Tiszalök községéből jött Kanadába, hogy hozzásegüljön a munkához, mikor látatlanul rászakadt a tetőre, hogy ennek következtében sualatta levő munkásokra.

A törmelékek két munkást rákórházba szállítani. ugyszólván el is temettek és a

Nem szüntetik be a repülőposta fővonalain a forgalmat

Mult számunkban jelentették, hogy a birodalmi kormány a repülőpostára költött összegeket meg akarja takarítani és ezáltal be fogja szüntetni a kanadai repülőposta-vonalakat, amelyek ellenére, hogy egyes repülőállalatoknak több éves szerződés van birtokában postaszállításra. Mint értesülünk a kormány azóta módosította álláspontját, belátván, hogy Kelet- és Nyugatkanada között feltétlen szükség van a repülőpostára az óriási távolságok miatt, de nem is szólván arról, hogy az Egyesült Államok újra kibővítette repülőpostai vonalait, ezáltal ismét előnybe került az amerikai üzleti forgalom a kanadával szemben.

Bennett miniszterelnök előtt a bebizonyították, hogy amennyiben megszűnnék a kanadai repülőposták az ismét hónapokig tartó levelezés miatt megszakadnának a kivitelre és behozatalra a Déli-amerikai, ahol újabb az Egyesült Államok kiküldetésének Délamerikába, ahol a korekednek a lassankint úrszerüléseket szerzett kanadai írásra. Mint értesülünk a kormány azóta módosította álláspontját, belátván, hogy Kelet- és Nyugatkanada között feltétlen szükség van a repülőpostára az óriási távolságok miatt, de nem is szólván arról, hogy az Egyesült Államok újra kibővítette repülőpostai vonalait, ezáltal ismét előnybe került az amerikai üzleti forgalom a kanadával szemben.

Ujabb hajórakomány élőállatot szállítottak Angliába

New Brunswick St. John kikötőjéből mult csütörtökön kerekken 332 fő nyugatkanadai híz lalt szarvasmarhával megrakotva indult Anglia partjai felé a "Manchester City" tehérgőzös, melyet egyesesen arra a célra alakították át, hogy az élőállatok rajta teljes kényelemben utazzhassanak és ennek folytán elsőrangú állapotban legyenek kihajózatók az angol kikötőkhöz.

Mult november óta — egyetlen kisebb szállítmányt leszámítva — ez volt az első hajórakomány szarvasmarha, melyet Kanadából Angliába szállítottak. A gyönyörűen kiizlalt, velogott tünököl álló szállítmány legnagyobb része Alberta déli részéből indult utnak, ahol ugyanis szálmával kevert kukorépa-hulladékkal kísérleteztek legújabb takarmány gyártásukat.

SZÁZMILLIÓ DOLLÁRT A VALSÁG LEKÜZDÉSÉRE

Ma már ott tartunk, hogy a világ legmegrögzöttebb kapitalistái is elismerik, hogy tenni kell valamit és ennek tudható nagyrészt, hogy a kanadai Hudson's Bay Company volt londoni elnöke és a Bank of England vezérigazgatója egy új tervet dolgoztak ki a válság leküzdésére. Montagu Norman, az angol állami bank vezetője már tárgyalásokat is folytatott az angol vegyipari érdekeltségekkel, a német villamosítási üzemekkel, Krüger és Toll svéd gyufamagnásokkal, nemkülönb a vezető belga és francia pénzcsoporthakkal és jelenleg éppen Washingtonban időzik, hogy a tervnek megnyerje az amerikaiakat is.

Az elgondolás szerint százmillió dolláros alaptőkével egy nemzetközi szervezetet alapítanak, mely a kölcsönre szoruló országok előtt megnyitná az összeköttetéseit. Ezáltal ismét megnövekednék a bizalom a tőzsekben és forgalomba kerülne a válság leküzdéséhez szükséges milliók.

LEGUJABB HIREK

HARMINCEZER KANADAI FRANCIÁT DEPORTÁL vissza az Egyesült Államok körmánya a Quebec tartományval határos ugynevezett New England államokból, azon az alapon, hogy habár hosszú éveket itt is, a letelepedési engedély nélkül szöttek át a határon és megneheztek az amerikai munkások boldogulását.

A GABONATÖZSE ES A POOL KÖZÖTTI ELLENTEKLET leplezettlenül látnak napvilágot a Stamp angol szakértő elmélete alatt megtartott vizsgálóbizottsági ülésen, melyek eredményéről legközelebbi számunkban részletesen beszámolunk. Mig a kihallgatott tőzszakgot egyhangulag azt bizonyítgatják, hogy a határőrdiac intézménynek fenntartására a spekulánsok mintegy hiteleznek a farmernek — a gabonatermelők tanuságai szerint a törzsde évenként többszáz millióval károsítja meg a gazdákot.

OROSZORSZAG LEZARTA KAPUIT KANADA ELŐTT, mintegy valaszt az ottavai kormány legutóbbi határozatára, melyben kitiltotta az orosz árukat. Rosengolz moszkvai kereskedelmi komizár az idegi 19-iki kábelátvitárokat szerint évenként kétfélmillió dollárra becsüli Kanada vasztesztjét, viszont a kanadai kormány adatai értelmében ugyanazért több mint kétszerannyi orosz árut tudnak az ország határain kívül tartani.

TIZENÖTMILLIÓ DOLLÁRT KAP BASKATCHEWAN államkincstára a birodalmi kormánytól a tartomány nevére átrúdozó iskolaféldék értéke címén. Az első három részletet évi 750 ezer dollárral állapították meg, melyet egyelőre nem fizetnek ki, hanem 5%-os kamattal meghágnak az ottavai birodalmi bankban.

WILLINGDON ATVEETTE INDIA KORMÁNYZÁSÁT mult vasárnap, miután Irwin volt alkirály távozó hajóját 31 agyulövésével bucsuztatták. A huez év alatt gyönyörű székvarosát épült New Delhi országüzében tette le Willingdon volt kanadai főkomizár az alkirályi esküt a főbíróvárszék elnöke kezébe. Az eddig soha nem látott egyszerűséggel végbenemő ünnepély alkalmával Willingdon jóakaratóról biztosította a maharadzásakat.

PORFELHÓ ARASZTOTTA EL A PRERITARTOMÁNYOKAT a szent-ivűli Albertában még hóvihar is dult napokon keresztül, nakt az megelőzőleg már sok helyütt megkezdtek a farmerek a tavaszi munkát kín a földén. A nagy szárazság miatt általános az aggodalom a gazdák között, miután egyes vidékeken a vetőmagot is kifújhatja a szél. Néhol a vihar még a közlekedést is megakasztotta az országutakon.

ÁTUTAZOTT KANADÁN AZ ELŐ ZASZIAI URALKODÓ, Siam királya, név szerint Prajadhipok, aki feleségével, Rabmai Barni királynővel együtt Vancouverben szállt partra és Saskatchewan Portál állomáson át hagyta el az országot New York irányában, ahol súlyos szembajt fogja győzekeztetni. Prajadhipok tisztelőire alapon befűthették a Canadian Pacific "Empress of Japan" gőzcsónak kabinját, miután 7 nap és 19 óra menetidejével megdöntötte a Ceendes Óceán eddigi sebességi rekordját.

MEGTALÁLTÁK A VILÁG LEGNAGYOBB FÜLDALATTI szeszrakót az Egyesült Államok Louisiana államának székvarosában, New Orleansban. Kézel szék főre rug az italfüldének szeszűzőcsé fogásával kapcsolatban letartóztatották száma. A szeszt leginkább Kanadából, főleg Vancouverből szállították Brit Honduras kikötőjének érintésével és egy Vancouveri cinokosokkal, valamint a csempezshajókál állandó szikratávirati összeköttetésben állottak.

FOGGETLENTI MAGÁT KANADA A KÖLFÖLDI VASERCTÖL, ha valónak bizonyul az a távirati híradás, amely a Hudson Bay északkeleti part jain és különösen a Belcher szigeteken nagymennyiségű vasérc-leletről a számot. Amennyiben a "Temiskaming & Northern Ontario" vasutat kiépítik észak felé, úgy a kanadai gyárilap nem lesz többé részörvölva a drága amerikai vasércre. — Ugyanakkor a Pic és Black folyók vidékén, Port Arthur-tól keletre mintegy 200 mérföldre is találtak újabb érctelepelt.

MADARAT TOLLARÓL, EMBERT USÁGJÁRÓL, ISMERJÜK MEG